

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

<http://www.ifat.com/VT/Trans.aspx?ID=3273926&CID=2451034> : לינק לקובץ:

תוכנית: **בילוי נעים**

תאריך: **18/06/2010**

שעה: **10:37:40**

רשת: **גלי צה"ל**

כותרת: חנוך רון - על 200 שנה להולדתו של פרדריק שופן

מולי שפירא : ממש לאחרונה מלאו 200 שנה, להולדתו של המלחין הפולני פרדריק שופן, וכדי ללמוד קצת על המלחין הנהדר הזה, שנהפך כבר מזמן שם נרדף לפסנתר, נמצא הבוקר באולפן חנוך רון, איש המוזיקה הקלאסית של בילוי נעים. בוקר טוב לך חנוך.

חנוך רון : בוקר אור.

מולי שפירא : תשמע חנוך, אני לא מומחה למוזיקה קלאסית כמוך, אבל שופן והפסנתר שלו, הוא הפייבוריט שלי, אני שומע מזורקה או פולונז של שופן אני נשפך חנוך רון : אני נשפך.

מולי שפירא : אתה יכול להסביר לי למה.

חנוך רון : קודם כל, אני שמח שאני בחברה טובה. כי שופן היה מלך של המיניאטורות הקטנות. אחרים כולם יודעים לכתוב את

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הסימפוניות הגדולות, הקונצ"רטים המבריקים. חצי שעה, שישים דקות, 70 דקות. שופן היה אומן של ה-3 דקות. בתוך 3 דקות כאלה, של פולוניזים, מזורקות, וואלסים, אטיודים, פרלודים, מה שהוא עשה, הוא קיפל את כל הנשמה שלך ושלי ושל כולנו, הוא קיפל בתוך המוזיקה הזו. הכל כל כך נקי, הכל רומנטי אמיתי. זה נוגע תמיד לנו מתחת לעור. לא יעזור. למי זה קורה, לא ליודעי דבר, לא לפלצנות. זה נוגע לכל מישהו בשר ודם, שיש לו מחזור דם, ושיש לו יצרים ויש לו עצבים.

מולי שפירא : שופן הרי מאוד מזהה עם ארץ המוצא שלו, עם פולין, ולפעמים נדמה שפולין ושופן, הם שמות נרדפים ממש. למה? חנוך רון : למה, הוא תמיד ביטא את רוח העם. את כל הדברים, את כל הרובדים העתיקים של פולין. למשל, בראשית המאה הקודמת, פדרבסקי, אחד מגדולי הפסנתרנים בעולם. אגב, רבים לא יודעים, הוא היה בכלל גם מולי שפירא : ראש ממשלה.

חנוך רון : ראש ממשלה, כן, ראש ממשלת פולין אומר, בזמן הכיבוש השני של הרוסים בפולין, אסרו עלינו הכל. ללבוש את הבגדים הלאומיים שלנו, לדבר בשפה שלנו. לצטט את המשוררים שלנו. רק אחד לא אסרו לנו. את שופן, ואת שופן ניגנו. אבל בוא תקפוץ הלאה. "39", ספטמבר, ב-1 לספטמבר, זה מושג, פרצה מלחמת העולם ה-2. המטוסים באים של הנאצים, ומפציצים את

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

וורשה. פת חורמה. רדיו וורשה משדר ומעודד. מה הוא עושה, את יוד המהפכה של שופן.

מולי שפירא : מה אתה אומר.

חנוך רון : כל הזמן משמיעים. ואחר כך באו הקלגסים בקרב,

בשדה, ורגלים כבשו את פולין

מולי שפירא : את פולין, כן.

חנוך רון : רצו לכמובן תמיד לתחנות השידור, לתחנת השידור

הלאומית, החריבו את הכל, ורק טכנאי אחד באולפן נשאר, תפס

איזה קסילופון אחד קטן, מצ"וקמק, וניגן שם את האטיוד ואת

הוואלס של שופן.

מולי שפירא : שופן.

חנוך רון : צלילים אחרונים, ונרצח.

מולי שפירא : וואללה. אבל שופן בעצם עזב את פולין כבר בגיל

20. אבל אם אני זוכר נכון, אי אפשר היה להרחיק ממנו, בכל

זאת, למרות שהוא עזב בגיל 20, את אדמת פולין. בוא, בוא את

הגן המוזר הזה.

חנוך רון : המורה שלו, המפורסם, יוסף אלסנר, שלא היה יהודי,

אני בטוח שאיפה שהוא מהלו אותו כי הוא עשה מעשה של

יהודים. הרי אצלנו כולם, מי שבא בפעם הראשונה מהיהודים

לארץ ישראל, מה רואים תמיד בתמונות, צונח על הרצפה, יורד

מהאווירון

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מולי שפירא : ומנשק את הארץ.

חנוך רון : את עפר הארץ. אלסנר נתן לו, לפני שיצא לפאריז, זה היה, שהוא היה בן 20, נתן גביע של זהב מתנה, ובפנים מילא אותו רקבי פולין, ואמר לו, את זה אתה לא תשכח בחיים, וזה יהיה איתך.

מולי שפירא : וזה הלך איתו באמת לאורך כל הדרך.

חנוך רון : לא רק לאורך כל הדרך, בזמן שקרבו אותו, שם שמו את הכד עם רקבי האדמה.

מולי שפירא : חנוך, תשמע. חלק מהמלחינים והמנצחים הגדולים שאתה מספר לנו עליהם, כאן בבילוי נעים, מדי פעם, היו בעלי אופי מאוד מאוד קיצוני. שלא לומר סוער, ובלתי מאוזן. איך היה שופן מבחינת האישיות שלו.

חנוך רון : אז נתחיל ככה, מבחינת האישיות. אתה מכיר, והנשים ששומעות עכשיו אותנו, בטח תבנה מה שאני אגיד. הוא היה בן של האימא שלו. אתם יודעים מה זה, אל תענו לי. הבן של האימא שלו. לא אז בלי האימא. האבא בצד, בפינה, לא חשוב. הוא היה בחור רזה, צנום, מן שחיף כזה, תמהוני, מופנם, עדין, לא יפה, ולא אטרקטיבי, והוא בא לפאריז.

מולי שפירא : אבל רומנטי ומאוהב כרוני.

חנוך רון : מה זה מאוהב כרוני. עוד לפני שהגיע לצרפת, אז הוא כבר היה לו משבר ראשון עם בחורה אחת.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מולי שפירא : שהוא רצה והיא לא

חנוך רון : אצלו זה היה תמיד נוסחה. הוא רוצה, היא לא.

מולי שפירא : אהה, וואו. וואו.

חנוך רון : זה כל הזמן, והוא לוקח את זה נורא קשה. הוא

מופיע בסלון של פאריז, והוא מחליט לברוח משם. אמרו עליו שהוא מעודן מדי. גדול המבקרים של אז, הישראלים, כותב בעיתון, זה מלחין זה, זה לא מבין מה זה בסולמות, זה מבלבל במוח. זה אני אומר לכולנו, אנשי מקצוע המבקרים, אוי איזה מקצוע יש לנו.

מולי שפירא : תשמע חנוך, אתה אומר שהוא היה רומנטי, ומאוהב באהבה. ואולי זה מסביר לפחות את המוזיקה, ולמה אני אוהב אותה. אבל תגיד, מישהי בסוף הסכימה להתחתן איתו, או שהוא נשאר מאוהב ובודד כל חייו.

חנוך רון : סיפור חייו, זה לא רק המוזיקה הרומנטית, זה האדם הכי רומנטי שהיה. הוא הגיע לסלונים. הוא נורא רצה להיות בסלונים. אתה יודע מה הוא אהב, הוא אהב בגדים יפים, הוא בשמים. אז גבר עם בשמים, הוא אהב עניבות. הוא אהב פרפרים, פרחים, כל הדברים, ופתאום יום אחד, הוא החליט שהוא נוסע לאמריקה, הצרפתים לא מבינים אותו. עד שהזמינו אותו לסלון גדול פריזאי, של הברון רוטשילד. ושם הוא קנה את עולמו.

מולי שפירא : שופן היה ידוע כאנטישמי. לא?

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

חנוך רון : לא פעיל. לא פעיל. הדעות שלו היו של בין פולנייה קתולית שכך גדלו וכך עשו. אחר כך הוא התחבר. היו בחצר אחת עם ליסט, ומי שהשפיע עליו במיוחד זה היה וגנר. אבל נורא נורא מעניין, הוא לא יכול היה להסתדר עם זה, שמנדלסון היהודי, הכיר בו ודיבר עליו בכל מקום, על הגדול שבין המלחינים.

מולי שפירא : ומי שתמך בפאריז, זה היה

חנוך רון : רוטשילד.

מולי שפירא : זה היה רוטשילד היהודי.

חנוך רון : אכן, אבל הוא לא היה פעיל. זה לא שהוא נלחם ונאבק למען האנטישמיות.

מולי שפירא : אלה דברים שטבועים בדם.

חנוך רון : אלה דברים שהיו טבועים בדם. אולי הפעיל זה לא עניין אותו, הוא לא עשה את זה. ושם באחת המסיבות, עומדת פיגורה נוראית. בחורה שנראית גבר, עם שם גברי, ג"ורג" סאנד.

מולי שפירא : ואיך היא נראית?

חנוך רון : מכנסיים תפורות, מכנסי חליפה, ז"אקט חליפה, עניבה,

שיער כמו גבר. סיגרים נוראיים, אשת הסלונים שם

מולי שפירא : ההפך ממנו בעצם.

חנוך רון : והוא אומר שם מסביב לכולם, זו אישה, אני ספק

בזה. לאט לאט עברו ימים, נדלג. ואותו שופן מתאהב, כי היא

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

מתאהבת בו אהבה בלתי אפשרית בכלל. ומה שקרה, שופן הגבר, הוציא, יצא עם הצד הנשי שלו הכי חזק, והתחבר עם הצד הגברי הכי חזק של האישה. זה הסיפור. מולי שפירא : אוקי, ומה, מה מעיד הרומן הזה. חנוך רון : הרומן הזה מולי שפירא : הם נשארים בפאריז? חנוך רון : הם לא נשארים בפאריז, כי הרומן הזה מניב שהם רצים בעקבות הבן של ג'ורג' סאנד, שחלה מחלה קשה מולי שפירא : של האישה מנישואים קודמים חנוך רון : ואמרו תיכון, רק ים תיכון. מולי שפירא : לאן, לאן הם? חנוך רון : למיורקה, לאי מיורקה. הם באים לשם. אז כולם אומרים, אנשי הכפר, לצאת מכאן, וללכת מכאן, ולכו ואתם מפריעים לנו. כי הם השניים האלה, היו חילונים חרדיים, ולא הלכו לכנסייה. ואז הוא פתאום חוטף דלקת סמפונות נוראה. הוא יורק דם, שטפי דם. כל הכפריים הפרימיטיביים בטוחים שיש לו שחפת. ואז הם מאיימים עליו, אנחנו נהרוג אותך אם לא תעזוב. בספינת משא, מייד הוציאו אותו לפאריז. לפני זה הוא ניסה לברוח למנזר, דבר נורא ואיום. חשוד, בלי כלים. אף אחד לא העיז להיות משרת שלהם. מולי שפירא : אני זוכר שהוא אמר שזה ארונות מתים המסדרונות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

שם במנזר.

חנוך רון : ארונות מתים, כל הארונות, כל המסדרונות, וכל החדרים. והוא חוזר חזרה לפאריז.

מולי שפירא : ג'ורג' סאנד עוזבת אותו, בגלל שהוא חוזר לפאריז. חנוך רון : חוזר לפאריז, והיא גם חזרה איתו. אבל הקשר נפרם, ואז הוא אומר באותו רגע, שהיא עזבה אותי, נגמר פתיל חיי. והוא נשרף לגמרי. הופך להיות לפרנואידי ממדרגה ראשונה. יודע שהוא הולך למות. וכותב בצוואה שלו, בבקשה אני אומר את זה לכל הפרנואידיים לימדו משופן, כותב תעשו לי ניתוח גבייה, כי הוא פחד שיקברו אותו חיים.

מולי שפירא : אה, זה יפתיח לו כאילו את ה...

חנוך רון : קוברים אותו באיזה גיל. שופן מת בגיל מופלג של אדם, בן 39.

מולי שפירא : וואו, איזה איזה

חנוך רון : גיל מופלג. עושים לו טקס הלוויה בכנסיית המדלן מולי שפירא : איזה אסון.

חנוך רון : המפורסמת בפאריז. ושם לא מנגנים יצירה שלו, כי מה שהוא ביקש את ריקביים של מוצרט, איך אפשר לא. וזה הסיפור, קוברים אותו, עם רקבי אדמת פולין, וכך עברה תהילת עולם.

מולי שפירא : תשמע, לא עברה תהילה, כי ממשיכים לנגן אותו.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אבל חנוך תשמע, נדמה לי ששופן בכל זאת, מנגנים אותו, מנגנים אותו, מנגנים אותו. אבל הוא לא מקבל את הכבוד המגיע לו גם היום. הוא לא נחשב לגדולי המלחינים. למה, איך זה? חנוך רון : כי כולם הולכים לפי המגלומניות של המוזיקה, ולפי הדרמות ולפי כל הדברים האלה. אני רוצה להעיז להגיד בכל רם. ואני אומר את זה בלי העזה, אלא פשוט, אני מסכים איתך מולי. שופן, כשאתה אומר באך, מוצרט, בטהובן, ברמס וכד", תוסיף גם את שופן. ענק הענקים, היום, שאתה הולך לתחרויות הגדולות, מוזיקה אצלנו לפסנתר, אתה הולך לתחרות רובינשטיין. לא יעלה על הדעת שלא ינגן מישהו מולי שפירא : את שופן. חנוך רון : את שופן. תן לי 10 דקות שופן עם מתחרה, ואני אגיד לך אם הוא יעלה או לא יעלה לגמר. ואם זה יהירות. מולי שפירא : אז מה הסידור, שכל ילדה מנגנת וואלס שלו. חנוך רון : כל ילדה מנגנת וואלס שלו. מולי שפירא : זה מה שהוריד ערכו. חנוך רון : ועשו מזה מן זילות כזו של היצירות שלו, אבל יש בהם כל כך הרבה עומק, וכנראה שהגיעה השעה שאנחנו נבין את זה. מולי שפירא : 200 שנה להולדתו של שופן, והחגיגות בנושא כל השנה, בפולין, וברחבי אירופה וגם בארץ. חנוך רון, תודה רבה לך.

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ועם איזה קטע של שופן נסיים את השיחה שלנו, שיהיה ככה
אתה יודע, רומנטי.
חנוך רון : קטע של שופן, ארתור רובינשטיין ופולונז, הפולונז
המפורסם. שאי אפשר לטעות מהצליל הראשון מי כתב אותו.
מולי שפירא : יפה, בוא נשמע. תודה רבה לך, חנוך רון.